

Gedragscodes Volley Vlaanderen

VOOR SPORTBEGELEIDERS IN HET VOLLEYBAL

Inhoud

DE VERSCHILLENDE VORMEN VAN GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG	3
Psychisch grensoverschrijdend gedrag:	3
Seksueel grensoverschrijdend gedrag:	3
Fysiek grensoverschrijdend gedrag:	3
Verwaarlozing:	3
Pesten:	4
OVERKOEPELENDE PRINCIPES BIJ DE BEOEFENING VAN VOLLEYBAL	4
GEDRAGSCODE VOOR DE SPORTBEGELEIDER	5
Toepassingsgebied van deze gedragscode	5
Doelstelling van de gedragscode voor de sportbegeleider	5
De gedragsregels voor de sportbegeleider	5
Specifieke gedragsbepalingen omtrent grensoverschrijdend gedrag	7
Contact Federatie-API	9
Bronnen	9

DE VERSCHILLENDE VORMEN VAN GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Bij het spreken over grensoverschrijdend gedrag in sport verwijzen we naar een koepelterm voor diverse vormen van seksueel, psychisch als fysiek grensoverschrijdend gedrag. Daarnaast nemen we ook pesten en verwaarlozing mee in beschouwing. Psychisch grensoverschrijdend gedrag komt het vaakst voor en vertoont heel wat overlap met de andere vormen. Wanneer in de gedragscodes verwijzingen zijn naar grensoverschrijdend gedrag, dan houdt dit volgende zaken in, maar is niet gelimiteerd tot:

PSYCHISCH GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG:

Dit is elke vorm van grensoverschrijdend gedrag waarbij een persoon psychisch wordt bedreigd of aangevallen. Dit zijn ongewenste handelingen waarbij je wordt gekleineerd, vernederd, uitgescholden, tot zondebok gemaakt, afgewezen, geïsoleerd en bedreigd, genegeerd, geen aandacht en steun krijgen of elke andere behandeling die het gevoel van identiteit, waardigheid en eigenwaarde kan verminderen.

SEKSUEEL GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG:

Dit is elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of lichamelijk gedrag met een seksuele connotatie dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van een persoon wordt aangetast of een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd.

Dit gaan van seksuele intimidatie (o.a. ongewenste seksistische opmerkingen, uitschelden, nafluiten of naropen, intieme en opdringerige vragen, obscene gebaren en geluiden, ongevraagd filmen,...) tot seksueel misbruik waar je onder dwang opdringt tot een fysieke daad (o.a. opzettelijk betasten van de penis, vagina, kont, borsten, billen, ongewenst zoenen bij een persoon die hiervoor geen toestemming geeft of niet in staat is om toestemming te geven of te weigeren) naar seksueel geweld (o.a. poging tot verkrachting en verkrachting).

FYSIEK GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG:

Dit is elke opzettelijke en ongewenste handeling waarbij een persoon fysiek wordt bedreigd of aangevallen die fysiek trauma of letsel veroorzaakt, waaronder zaken als ongepaste trainingsbelastingen, gedwongen dopinggebruik, verplicht trainen wanneer men pijn lijdt, slaan, schoppen, bijten, toebrengen van brand- of snijwonden, krabben, schudden, ...

VERWAARLOZING:

Dit is het verzuim van een coach of een andere persoon met een zorgplicht jegens een sporter of andere betrokkene binnen de club om een minimumniveau van zorg aan de ander te verlenen, waardoor schade wordt veroorzaakt, schade kan worden veroorzaakt of een dreigend gevaar voor schade ontstaat. Hierbij denken we aan inadequate medische zorg geven, inadequate begeleiding en ondersteuning, gebrek aan geschikt materiaal en onveilige sportomstandigheden zoals het niet toepassen van sportveiligheidsuitrusting en -regels in de trainings- en wedstrijdgeving.

PESTEN:

Bij pesten zien we ongewenst, herhaald en opzettelijk agressief gedrag optreden, meestal onder leeftijdsgenoten en gekenmerkt door een ongelijke (of als ongelijk ervaren) machtsverhouding.

OVERKOEPELENDE PRINCIPES BIJ DE BEOEFENING VAN VOLLEYBAL

- Er wordt steeds correct ethisch gehandeld op een manier waarbij de gezondheid van de sporter gewaarborgd wordt, altijd en overal.
- Er wordt specifieke begeleiding voorzien en aandacht besteed aan kinderen door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek, als mentaal. De positieve waarden in het jeugdvolleybal worden nagestreefd.
- Sportiviteit, respect en fair play gelden zowel ten aanzien van clubleden, als ten aanzien van tegenstrevers, trainers, scheidsrechters en supporters. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt betreffende hun geslacht, gender culturele achtergrond, geaardheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.
- Regels en reglementen zijn gekend en worden gerespecteerd. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden. Het plegen van misdrijven is uit den boze. Eenieder dient hiertoe een steentje bij te dragen. Neem je verantwoordelijkheid op als je dingen ziet/hoort die in strijd zijn met deze gedragscode.
- De sporter wordt beschermd tegen de negatieve effecten die volleybal kan veroorzaken zoals prestatiedruk, blessures of gezondheidsrisico's.

GEDRAGSCODE VOOR DE SPORTBEGELEIDER

Onder een sportbegeleider verstaan we – maar dit is niet gelimiteerd tot – een coach, assistent-coach, kinesist, sportpsycholoog, diëtist, (sport)arts, topsporttrainer, staf topsport, ... en ieder ander individu die deel uitmaakt van het sportief en extra-sportief begeleidingsteam van de sporter.

TOEPASSINGSGEBIED VAN DEZE GEDRAGSCODE

Deze gedragscode is van toepassing op het gedrag van een sportbegeleider tijdens zaken, activiteiten en evenementen van de sportorganisatie, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, wedstrijden, trainingen, trainingskampen, reizen in verband met de activiteiten, ...

Deze gedragscode is ook van toepassing op het gedrag van een sportbegeleider buiten de zaken, activiteiten en evenementen van de sportclub wanneer dit gedrag de relaties binnen de sportcontext negatief beïnvloedt en schadelijk is voor het imago en de reputatie van de club.

De sportbegeleider die deze code schendt, kan worden onderworpen aan passende disciplinaire maatregelen overeenkomstig het discipline- en klachtenbeleid van de sportclub en sportfederatie.

DOELSTELLING VAN DE GEDRAGSCODE VOOR DE SPORTBEGELEIDER

Ben jij je er als sportbegeleider van bewust dat je een belangrijke factor bent voor het bepalen van de cultuur binnen de club? Je hebt de verantwoordelijkheid om voor je sporters en je team een zo veilig mogelijke omgeving te creëren, waar iedereen zichzelf mag zijn, op hun niveau. Geef daarom het goede voorbeeld en pas onderstaande gedragsregels toe.

Deze gedragsregels draaien allemaal rond kernwaarden die wij als sportorganisatie hoog in het vaandel dragen, zoals respect, integriteit, loyaliteit, discretie en fair-play. De sportorganisatie wil met volgende gedragsregels bepalen welk gedrag binnen de club past om deze waarden uit te dragen.

Van jou wordt verwacht dat je ernstig handelt in het belang van de sportorganisatie en de verschillende sporters die je begeleidt binnen het team en dat je je bewust bent van jouw voorbeeldfunctie, waarbij het er niet toe doet of je er al dan niet een vergoeding voor ontvangt.

DE GEDRAGSREGELS VOOR DE SPORTBEGELEIDER

In het bijzonder respecteer je minstens de volgende gedragsregels:

- Je zorgt ervoor dat er wordt getraind en aan wedstrijden deelgenomen op een manier waarbij de gezondheid van de sporter en het correct ethisch handelen gewaarborgd wordt, altijd en overal.
- Je voorziet specifieke begeleiding en besteedt aandacht aan sporters door rekening te houden met hun ontwikkelingsniveau en eigenheid, zowel fysiek als mentaal. Je zorgt er steeds voor dat hiermee rekening wordt gehouden tijdens de trainingen en zorgt ervoor dat de positieve waarden in de sport worden nagestreefd.
- Je toont sportiviteit, respect en fair-play ten aanzien van clubleden, tegenstrevers, trainers, scheidsrechters, supporters en sporters, ongeacht hun geslacht, gender, culturele achtergrond, geaardheid, herkomst, sociale status, handicap, geloof of levensbeschouwing, politieke of syndicale overtuiging, taal of gezondheidstoestand.

- Je zet je in om atleten te begeleiden en ondersteunen in het omgaan met de mogelijke gevolgen van (intensieve) sportbeoefening zoals prestatiedruk, blessures en gezondheidsrisico's.
- Je hanteert een ontwikkelingsgerichte benadering en geeft aandacht aan zowel de inspanning als de prestatie.
- Je kent en respecteert regels en reglementen. Pesterijen, doping, drugs, intimidatie, machtsmisbruik, wedstrijdvervalsing, ongewenst seksueel gedrag, agressie en geweld zijn strikt verboden.
- Je respecteert de infrastructuur en het materiaal van de club en tegenstanders, en je laat geen afval achter in de sportaccommodatie.
- Je bent zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring, functies en relevante feiten vóór en gedurende je aanstelling als sportbegeleider. Indien je een relatie hebt met een sporter, informeer je het bestuur of de club-API hierover en bekijk je samen welke acties kunnen/moeten ondernomen worden om met deze situatie om te gaan.
- Je bent een voorbeeld voor anderen en zal je onthouden van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht. Je gedraagt je hoffelijk en respectvol en je onthoudt je van beledigende opmerkingen. Dit geldt zowel bij rechtstreekse contacten met anderen, als bij het gebruik van communicatiekanalen zoals sociale media, apps, internet of het maken van geluids- of beeldmateriaal. Je weet steeds, zowel binnen als buiten de sportorganisatie, jouw professioneel karakter te behouden.
- Je respecteert de waardigheid van elke persoon, sluit niemand uit en zal geen discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen maken en gedragingen stellen. Je maakt geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke voorkeur, vermeend ras, geslacht, gender, seksuele oriëntatie, culturele achtergrond, leeftijd, beperking of andere kenmerken.
- Je bent je bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid. Je misbruikt de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen.
- Je neemt geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Wanneer iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, zal je dit onmiddellijk melden aan het bestuur van de sportorganisatie.
- Je stelt nooit informatie beschikbaar aan derden die nog niet openbaar gemaakt is en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Je wedt niet op de sportwedstrijden en sportcompetitie van de sportvereniging.
- Je drinkt geen alcohol, rookt niet en neemt geen drugs in de nabije aanwezigheid van minderjarige sporters.
- Je zorgt ervoor dat de privacy van leden beschermd wordt. Dit gaat zowel over het omgaan met gevoelige informatie (vb. medische informatie, (tucht)rechtelijke informatie, ...) en het nemen van foto's/ beelden, alsook ervoor zorgen dat leden bij het omkleden, douchen, wisselen van kledij,... dit steeds kunnen doen in een ruimte die hen de nodige privacy garandeert.
- Je neem als sportbegeleider je verantwoordelijkheid op als je dingen ziet/ hoort die in strijd zijn met deze gedragscode. Je bent open en alert voor waarschuwingssignalen op dat vak en aarzelt niet om signalen door te geven of al enige actie te ondernemen op het moment zelf (bv. aanspreken, anderen aanspreken, aanwezig blijven, ...) wanneer zaken indruisen tegen de gedragscode binnen jouw sportorganisatie. Je weet dat je steeds met vragen en bezorgdheden terecht kan bij de club- of federatie-API.

SPECIFIEKE GEDRAGSBEPALINGEN OMTRENT GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG

De lichamelijke, psychische, sociale en seksuele integriteit van iedereen binnen de sportorganisatie dient te worden gerespecteerd en gedrag dat hiermee niet in overeenstemming is moet worden afgekeurd. Elke overtreding op deze specifieke gedragsbepalingen, evenals elk misdrijf dat gepleegd wordt, kan tuchtrechtelijk gesanctioneerd worden. Dit betekent dat je bijvoorbeeld kan ontzet worden uit jouw functie, of uitgesloten kan worden als lid van Volley Vlaanderen of van of van de competitie.

Er dient extra aandacht te worden geschonken aan het beschermen en respecteren van de fysieke, psychische en seksuele integriteit van de sporter.

- Je neemt niet deel aan seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag, noch zal je anderen daartoe aanmoedigen.
 - Je zal elke vorm van grensoverschrijdend gedrag waarvan je getuige bent of waarvan je op de hoogte wordt gesteld onmiddellijk (doen laten) stoppen en de nodige hulp (laten) bieden aan het slachtoffer.
 - Je zal enkel sporttechnische fysieke handelingen m.b.t. de sporter verrichten die tot jouw bekwaamheid en taken behoren en/of voor de sportbeoefening noodzakelijk zijn. Je zorgt ervoor dat daar waar lichamelijk contact noodzakelijk en functioneel is voor de sportbeoefening, je de bedoeling van de handeling duidelijk maakt en de expliciete vraag stelt of dit gedrag oké is voor de ander.
 - Je zal geen seksueel of erotisch geladen sfeer creëren (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving, etc.) en je onthoudt je om aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren. Je zal jouw begeleiderstaken rondom en tijdens een sportactiviteit correct uitvoeren zodat geen gelegenheid ontstaat voor enige vorm van grensoverschrijdend gedrag.
 - Je creëert geen psychisch onveilige sfeer (door te kleineren, beledigen, chanteren, ...) en laat anderen eveneens niet toe om zo'n sfeer te laten ontstaan.
 - Je zal je onthouden van ongewenst seksueel getinte opmerkingen, schunnigheden, ontboezemingen over eigen of andermans seksleven, via eender welk communicatiemiddel.
 - Je beseft dat lichamelijke straffen of het gebruik van agressieve, fysieke kracht op welke wijze dan ook tegen een sporter die aan jouw zorg is toevertrouwd, niet wenselijk zijn en worden verboden binnen onze werking.
 - Je zal steeds rekening houden met de medische situatie van de sporters, niemand dwingen tot bepaalde prestaties waar je niet toe instaat zijn en stimuleert overleg om deze zaken bespreekbaar te maken.
 - Je mag niet ingaan op seksuele/erotische verlangens of fantasieën van een seksueel minderjarige sporter (< 18 jaar). Wanneer jullie beiden seksueel meerderjarig zijn en een romantische relatie aangaan, verplichten beiden zich ertoe dit te melden aan de club en zal er samen worden gekeken hoe hiermee wordt omgegaan.
- Je zal onmiddellijk melding doen van een incident of situatie m.b.t. elke vorm van grensoverschrijdend gedrag bij de club- of federatie-API. Je mag anderen (zoals een sporter of andere begeleider) niet ontmoedigen of beletten om melding te doen of een klacht in te dienen inzake seksueel, psychisch of fysiek grensoverschrijdend gedrag. Als iemand je in vertrouwen neemt, ga je daar respectvol en discreet mee om.
- Je zal je ervan onthouden de sporter te behandelen op een wijze die de sporter in hun waardigheid aantast én verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan

nodig is voor het gezamenlijke gestelde doel. Je zal tijdens trainingen, stages, wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de slaapkamer. Zo zal je:

- Je niet onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, slaapkamers en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen alsof men alleen en ongezien is.
- De sporter niet bij herhaling of op systematische wijze privé alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen wanneer deze ontmoeting vanuit jouw begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid.
- De sporter op geen enkele wijze systematisch isoleren en niet systematisch een één-op-één relatie realiseren, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn.
- Je zal je onthouden van elke vorm van seksueel, emotioneel of fysiek machtsmisbruik of intimidatie tegenover de sporter. Zo zal je:
 - Geen dwang uitoefenen of op enigerlei wijze misbruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen jou en de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen.
 - Geen (im)materiële voordelen of vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen, noch op seksueel vlak noch op fysisch of psychisch vlak waarbij grenzen duidelijk overschreden worden.
- Je zal meewerken aan het intern/ extern (voor)onderzoek en de interne tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. elke vorm van grensoverschrijdend gedrag bij een tuchtcommissie of onderzoeksinstantie aanhangig is. Je zal gevolg geven aan een oproeping voor de tuchtcommissie.

Handtekening sportbegeleider:

_____ [naam]

[gelieve jouw handtekening te laten voorafgaan door de handgeschreven vermelding: “gelezen en goedgekeurd”]

CONTACT FEDERATIE-API

Anna Maria Wilmot

Gsm: +32 485 39 50 16

Email: annamariawilmot@hotmail.com

[Gezondheid en ethiek - Federatie-API | Volley Vlaanderen](#)

BRONNEN

Sportieq. (2025, 6 augustus). Het integriteitsbeleid van sportfederaties in de praktijk -

Sportieq. https://www.ethischsporten.be/tools_pagina/integriteitsbeleid-sportfederaties/

Een link die niet langer werkt? Meld het via info@volleyvlaanderen.be